

utcában a Poturluk név emlékét táblán örökítsék meg, a név pedig legyen Majtényi Ferenc utca. Most már csak az jelent problémát, hogy a szabadságharc alatt volt baranyai alispánt báró Matjhényi Józsefnek hívták. A végeredmény tehát az lett, hogy az ősi Poturluk név elveszett, de hogy az utca kinek a nevét viseli, nem tudjuk.

Hasonló problémákkal és megfejtési elméletekkel terhelt a Balokány név is. Előzőkből értesülhettünk, hogy felváltva három arra vezető utcai is viselte a balokány nevet. Bár hivatalosan az 1804-ben a Felső balokány utca kapta a Balokányi Utza, Balokana Gasse nevet, mégis évtizedeken át hol az Alsó balokány utcánál, hol a Zsolnay Vilmos utcánál bukkant fel a név.

A Balokány szó jelentése és etimológiája mai napig is tisztázatlan. Kezdve a naiv magyarázattól, hogy a török időkben Ali bég hánja /majorja/ volt ott, Klemm Antal magyarázatáig, mely a szerb-horvát balega, baloga, magyarul: állati ürülék jelentésű szó átvételének véli. Sokkal meggyőzőbbnek tűnik Györffy György nézete, hogy a bal török igetből képzett szavak agyag, sár jelentésűek. Ilyen szó szláv átvétele lenne a Balokána. Hasonló volt a felfogása Sterba Jánosnak is, ki azt vallja, hogy az ősi szlávok a Balatont csak Blatunynak, sármezőnek hívhatták. Sarosáczy György közlése szerint Lothárdon ma is Balokánának neveznek egy mély fekvésű, patakmenti rétet, kaszálót, mely egykor talán mocsár is lehetett.

Az előkerült adatok szerint a budai külvárosi Balokány eredetileg hatalmas, dél felé huzódó kb. 200x150 méter területű agyaggödör volt. Ez szolgáltatta az agyagot a város tégláégetőjének és a lakóknak, valószínűleg már a török alatt is. Mikor a vízzáró agyagréteget letermelték, alulról források fakadtak és a gödör fenekén sártenger keletkezett. Ekkor a város mellette, a keleti oldalon új agyaggödört kezdett. Ezek jól láthatók Duplatre 1780-ban készült térképén és félreérthetetlené teszi az új gödörben lévő Lamgrube felirat.

A név a budai külvárosban első alkalommal 1746. január 28-án jelentkezik. A tanács ekkor "Ballukanyam extra Portam Budensem habitam, et vulgo vocitatum", a Budai kapun kívüli, közönségesen úgy nevezett Ballukanya-t átengedi Gregorics Márton kereskedőnek, aki vállalta, hogy nyolc évi adómentesség fejében saját költségén kitisztítja és rétté alakítja át. De hogy mi történt a következőkben, azt nem tudjuk pontosan, mert a tanácsülési jegyzőkönyvekben megfelelő határozatot nem találunk. Am az elszámolásokból kitűnik, hogy 1758. szeptembertől 1759. februárig terjedő időben rétek körülárkolására és Canalisba, a mai Pécsi vízbe levezető árok létesítésére 389, illetve 467 folyóól földmunkát, árokásást végeztetett a város és még 40 öl ároktisztítást a Kőhidtól a Bassa-Malom felé. Vagyis a volt agyaggödörben fakadt öt forrás vizét földtöltésekből készült medencében összefogták és a felesleg levezetésére vízárkot készítettek.